

3. Trh práce a domácnosti

Prameny kapitoly 3: ČSÚ, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka 3.1: Zaměstnanost a nezaměstnanost – roční

		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
									<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	.	.	4728	4765	4733	4707	4764	4827	4882	4908
	<i>předch.r.=100</i>	97,9	99,3	100,4	(100,8)	99,3	99,4	101,2	101,3	101,2	100,5
- zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	.	.	4014	4002	3922	3914	4001	4045	4079	4093
	<i>předch.r.=100</i>	97,1	98,6	100,2	(99,7)	98,0	99,8	102,2	101,1	100,8	100,3
- podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	.	.	714	763	811	792	763	781	803	815
	<i>předch.r.=100</i>	103,3	103,4	100,8	(106,8)	106,4	97,6	96,3	102,4	102,8	101,5
Makroekon. produktivita práce ⁴⁾	<i>předch.r.=100</i>	103,5	104,4	102,1	(101,1)	104,3	104,8	104,8	104,5	103,8	104,5
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	.	.	421	374	399	424	410	376	349	344
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	8,7	8,8	8,1	7,3	7,8	8,3	7,9	7,2	6,7	6,5
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	.	.	5149	5139	5132	5131	5174	5203	5231	5252
	<i>předch.r.=100</i>	100,3	99,4	99,7	99,8	99,9	100,0	100,8	100,6	100,5	100,4
Počet obyvatel ve věku 15 - 64 let	<i>průměr v tis. osob</i>	.	.	7165	7183	7214	7247	7270	7303	7324	7327
	<i>předch.r.=100</i>	100,4	100,4	100,4	100,3	100,4	100,4	100,3	100,4	100,3	100,0
Míra zaměstnanosti ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	66,7	66,0	66,0	66,3	65,6	64,9	65,5	66,1	66,7	67,0
Míra participace ⁶⁾	<i>průměr v %</i>	73,1	72,4	71,9	71,5	71,1	70,8	71,2	71,2	71,4	71,7
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:											
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	443,2	470,0	443,8	477,5	521,6	537,4	514,3	474,8	432	422
Míra nezaměstnanosti ⁷⁾	<i>průměr v %</i>	8,54	9,02	8,54	9,16	9,90	10,24	9,79	.	.	.
	<i>průměr v %</i>	.	.	.	.	.	9,2	8,97	8,13	7,4	7,1

U ukazatelů Výběrového šetření pracovních sil nejsou data za rok 2001 srovnatelná s následujícími roky vlivem harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu. Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají jednak z odlišné definice obou ukazatelů a jednak ze způsobu šetření VŠPS, který pravděpodobně systémově snižuje vykazovaný počet nezaměstnaných (pořadí otázek v dotazníku, struktura non-response).

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Reálný hrubý domácí produkt připadající na 1 zaměstnaného.

⁵⁾ Podíl zaměstnaných na populaci ve věkové skupině 15-64 let.

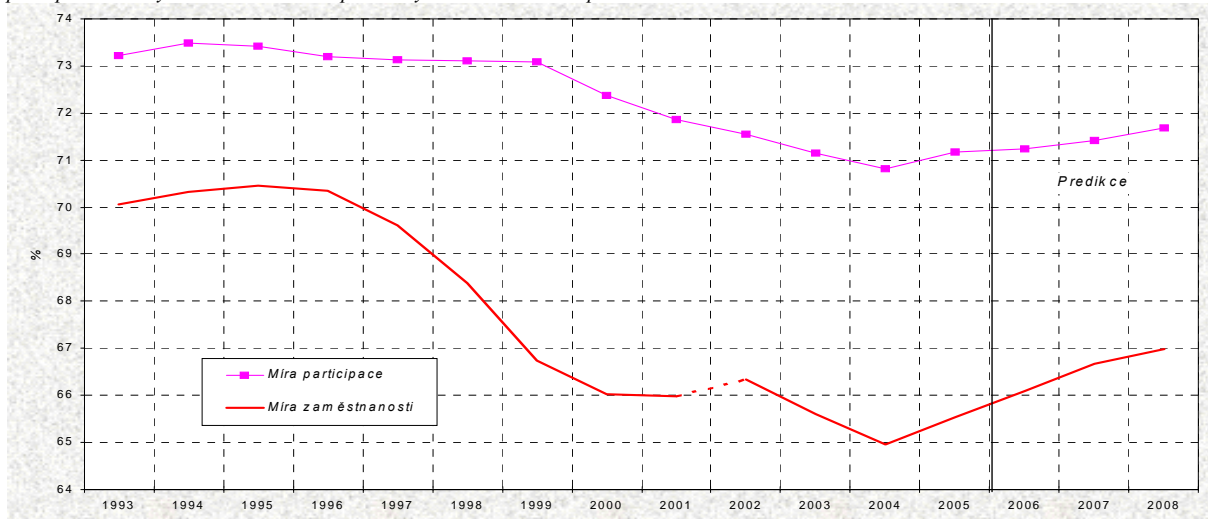
⁶⁾ Podíl pracovní síly na populaci ve věkové skupině 15-64 let.

⁷⁾ V prvním řádku podle „staré“ metodiky, ve druhém řádku podle „nové“ metodiky.

Tabulka 3.2: Zaměstnanost a nezaměstnanost – čtvrtletní

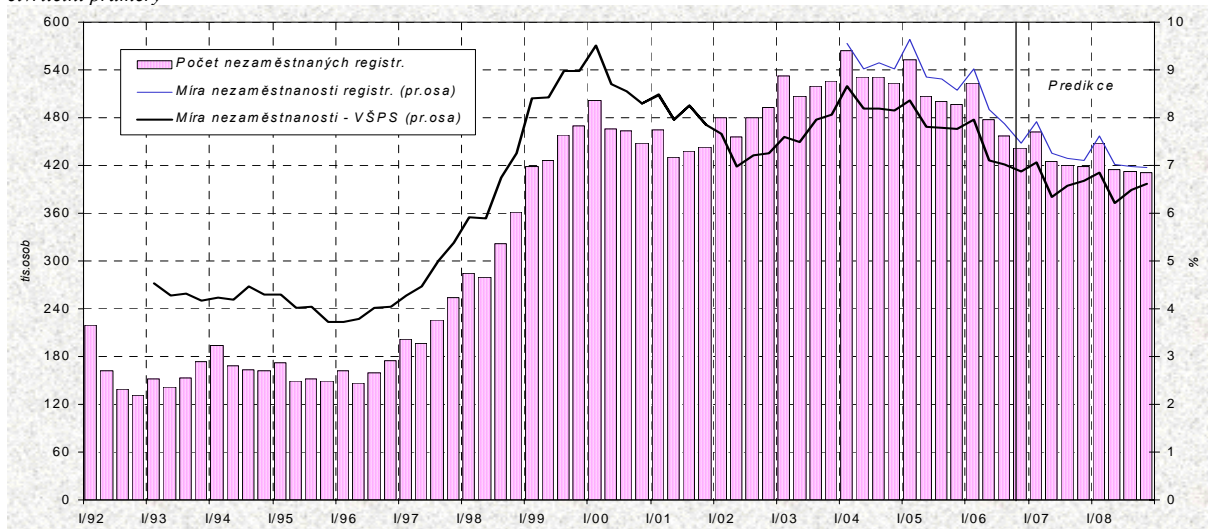
		2005				2006			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
									<i>Odhad</i>
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:									
Zaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	4704	4751	4797	4804	4785	4826	4839	4856
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	100,6	101,1	101,7	101,5	101,7	101,6	100,9	101,1
- zaměstnanci	<i>průměr v tis. osob</i>	3937	3982	4039	4045	4025	4045	4051	4061
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	101,7	101,9	102,9	102,3	102,2	101,6	100,3	100,4
- podnikatelé	<i>průměr v tis. osob</i>	767	769	758	759	760	781	789	795
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	95,2	96,9	95,9	97,4	99,1	101,6	104,0	104,7
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	429	402	405	405	414	367	365	359
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	8,4	7,8	7,8	7,8	8,0	7,1	7,0	6,9
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5134	5153	5202	5208	5199	5193	5204	5214
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	100,3	100,6	101,2	101,2	101,3	100,8	100,0	100,1
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	552,6	507,4	500,7	496,5	524,0	477,4	456,5	441,2
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	9,63	8,84	8,81	8,58	9,02	8,16	7,87	7,48

Graf 3.1: Míra participace a míra zaměstnanosti
podíl pracovní síly a zaměstnanosti na počtu obyvatel ve věkové skupině 15-64 let

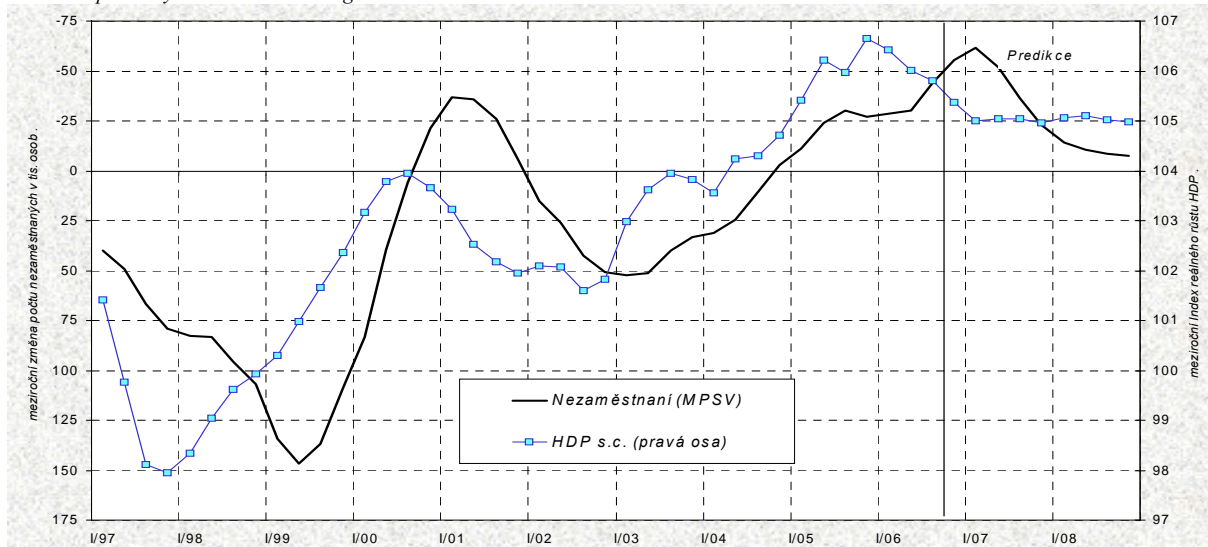

Časová řada míry zaměstnanosti mezi roky 2001 a 2002 není metodicky konzistentní. Bližší viz pozn. u tab. 3.1.

Graf 3.2: Nezaměstnanost
čtvrtletní průměry

Graf 3.3: Ekonomický výkon a nezaměstnanost
meziroční přírůstek reálného HDP a registrované nezaměstnanosti

Tabulka 3.3: Trh práce - analytické ukazatele

		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
									Odhad	Predikce	Výhled
Náhrady na 1 zaměstnance:¹⁾											
- nominální	předch.r.=100	106,5	107,2	108,1	107,3	108,2	106,7	104,3	106,3	106,5	106,7
- reálné ²⁾	předch.r.=100	104,3	103,1	103,3	105,4	108,1	103,8	102,4	103,6	104,0	103,6
Průměrná měsíční mzda³⁾											
- nominální	Kč	12 797	13 614	14 793	15 866	16 917	18 035	19 030	20 300	21 600	23 100
	předch.r.=100	108,4	106,4	108,7	107,3	106,6	106,6	105,5	106,6	106,6	107,0
- reálná	Kč 2000	13 298	13 614	14 131	14 888	15 857	16 443	17 034	17 700	18 400	19 200
	předch.r.=100	106,2	102,4	103,8	105,4	106,5	103,7	103,6	104,0	104,1	103,9
Úplné jednotkové náklady práce⁴⁾											
	předch.r.=100	102,0	102,0	105,8	105,0	102,4	102,2	100,5	101,5	102,2	102,0
Podíl náhrad zaměstnancům na HDP		%	41,7	41,9	42,3	43,2	43,8	43,3	43,2	43,1	42,6

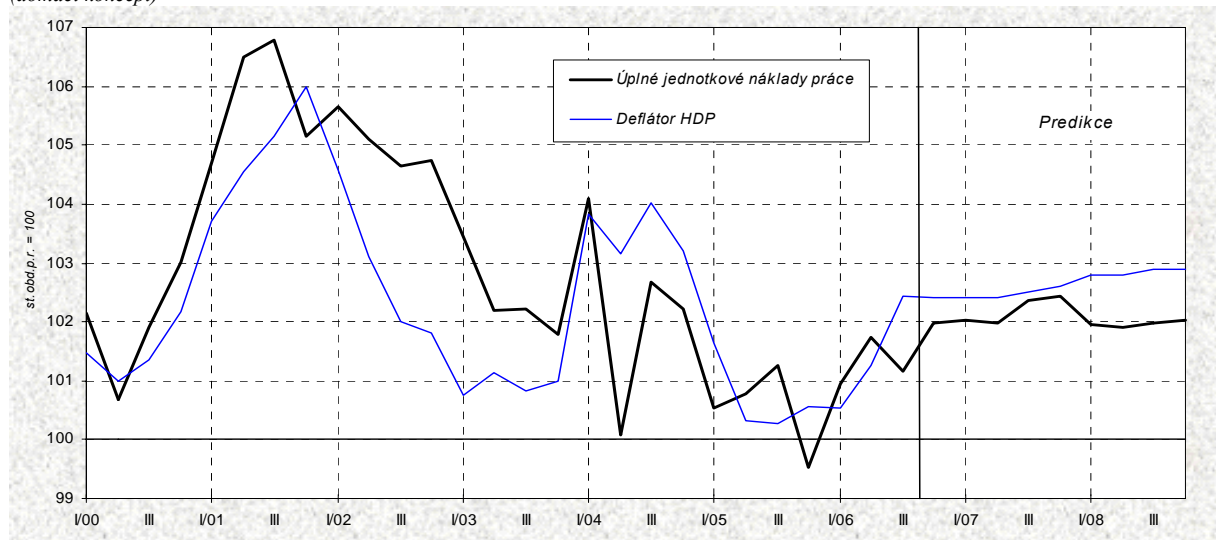
¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle VŠPS.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Zahrnuje pouze subjekty podnikatelské sféry s 20 a více zaměstnanci a všechny organizace nepodnikatelské sféry.

⁴⁾ Objem nominálních náhrad zaměstnancům na jednotku HDP ve stálých cenách.

Graf 3.4: Úplné jednotkové náklady práce (domácí koncept)

Graf 3.5: Průměrná mzda - nominální

Tabulka 3.4: Zdroje a užití důchodů v sektoru domácností – roční
metodika národních účtů – národní koncept

		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
									Odhad	Predikce	Výhled
Běžné příjmy	<i>m ld. Kč</i>	1667,4	1748,5	1844,2	1940,0	2057,0	2157,1	2257,3	2388	2546	2703
	<i>předch. r.=100</i>	104,4	104,9	105,5	105,2	106,0	104,9	104,6	105,8	106,6	106,2
Náhrady zaměstnancům	<i>m ld. Kč</i>	855,0	909,6	981,8	1048,9	1120,1	1183,9	1258,9	1346	1442	1541
	<i>předch. r.=100</i>	103,5	106,4	107,9	106,8	106,8	105,7	106,3	106,9	107,1	106,9
- Mzdy a platy (včetně naturálních)	<i>m ld. Kč</i>	650,4	688,0	745,7	793,7	848,2	894,0	950,8	1016	1088	1165
	<i>předch. r.=100</i>	103,4	105,8	108,4	106,4	106,9	105,4	106,3	106,9	107,1	107,1
- Sociální příspěvky zaměstnavatelů	<i>m ld. Kč</i>	204,7	221,6	236,1	255,1	271,9	289,8	308,1	330	354	376
	<i>předch. r.=100</i>	104,0	108,3	106,6	108,0	106,6	106,6	106,3	107,1	107,2	106,2
Hrubý smíšený důchod ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	358,4	374,0	390,6	395,2	425,0	449,3	449,9	453	472	495
	<i>předch. r.=100</i>	105,8	104,3	104,4	101,2	107,5	105,7	100,1	100,8	104,0	105,0
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	<i>m ld. Kč</i>	125,4	101,7	103,4	98,1	97,0	96,1	99,9	109	114	119
	<i>předch. r.=100</i>	91,2	81,1	101,6	94,9	98,9	99,0	104,0	108,7	105,0	104,0
Sociální dávky	<i>m ld. Kč</i>	252,7	276,8	289,7	312,9	324,3	335,2	352,3	377	410	434
	<i>předch. r.=100</i>	108,8	109,6	104,6	108,0	103,6	103,4	105,1	106,9	108,8	106,0
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	<i>m ld. Kč</i>	75,9	86,3	78,7	84,8	90,6	92,6	96,3	103	108	113
	<i>předch. r.=100</i>	121,6	113,7	91,2	107,8	106,8	102,2	103,9	106,9	105,0	105,0
Běžné výdaje	<i>m ld. Kč</i>	486,0	517,4	551,0	591,5	648,2	697,1	729,4	776	833	890
	<i>předch. r.=100</i>	105,3	106,5	106,5	107,4	109,6	107,5	104,6	106,4	107,4	106,8
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	<i>m ld. Kč</i>	23,3	16,4	15,5	12,7	18,9	21,3	22,1	27	32	36
	<i>předch. r.=100</i>	111,7	70,4	94,6	82,0	149,0	112,4	104,0	122,9	116,0	114,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	<i>m ld. Kč</i>	93,5	100,1	106,0	114,6	128,2	138,1	140,7	139	149	36
	<i>předch. r.=100</i>	99,2	107,1	105,9	108,0	111,9	107,7	101,9	98,6	107,2	107,0
Sociální příspěvky ⁶⁾	<i>m ld. Kč</i>	301,1	328,0	350,4	382,4	408,1	442,1	471,0	506	542	579
	<i>předch. r.=100</i>	103,7	109,0	106,8	109,2	106,7	108,3	106,5	107,4	107,2	106,7
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	<i>m ld. Kč</i>	68,2	72,9	79,1	81,9	93,0	95,7	95,5	105	111	117
	<i>předch. r.=100</i>	121,2	106,9	108,5	103,4	113,7	102,8	99,9	109,6	106,0	105,0
Disponibilní důchod	<i>m ld. Kč</i>	1181,4	1231,1	1293,2	1348,4	1408,8	1460,0	1527,9	1611	1712	1813
	<i>předch. r.=100</i>	104,1	104,2	105,0	104,3	104,5	103,6	104,7	105,5	106,3	105,9
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>m ld. Kč</i>	1086,8	1134,7	1206,9	1248,1	1317,4	1391,1	1454,4	1549	1657	1775
	<i>předch. r.=100</i>	104,8	104,4	106,4	103,4	105,6	105,6	104,5	106,5	106,9	107,1
Změny čistého podílu v penzijních fondech ⁸⁾	<i>m ld. Kč</i>	6,1	7,6	9,4	11,5	13,3	17,1	19,0	23	25	28
	<i>m ld. Kč</i>	100,6	103,9	95,6	111,8	104,6	86,0	92,6	84	81	66
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>m ld. Kč</i>	-15,6	-16,4	-16,5	-35,9	-21,1	-23,3	-25,4	-30	-23	-22
	<i>m ld. Kč</i>	111,2	115,5	117,0	125,2	119,3	131,8	137,3	136	144	153
Hrubá tvorba kapitálu	<i>m ld. Kč</i>	111,2	115,5	117,0	125,2	119,3	131,8	137,3	136	144	153
	<i>předch. r.=100</i>	119,8	103,8	101,3	107,0	95,3	110,5	104,2	99,0	106,0	106,0
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>m ld. Kč</i>	5,0	4,9	-4,8	22,6	6,4	-22,5	-19,3	-22	-41	-65
	<i>m ld. Kč 2000</i>	1227,6	1231,2	1235,4	1265,3	1320,5	1331,1	1367,7	1407	1460	1500
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	<i>předch. r.=100</i>	101,9	100,3	100,3	102,4	104,4	100,8	102,7	102,9	103,8	102,7
	<i>%</i>	8,5	8,4	7,4	8,3	7,4	5,9	6,1	5,2	4,7	3,6

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

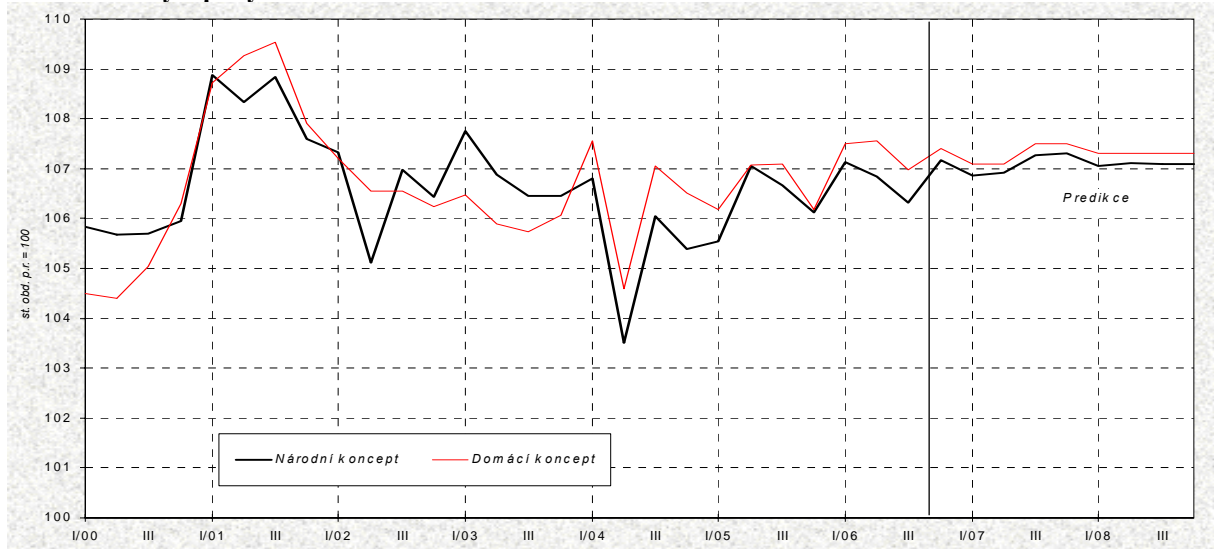
⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody.

⁹⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

Graf 3.6: Mzdy a platy

Graf 3.7: Podíl bankovních úvěrů domácnostem na disponibilním důchodu z ročních klouzavých úhrňů

